

[Aksel Larsen.]

vidt de paagældende Mestre saa retter sig efter den Anbefaling og gør noget i Henhold til den, er et aabent Spørgsmaal.

Nu er der noget helt andet, der maa bemærkes i denne Forbindelse. Det er det, at ved den omtalte Arbejdsoverenskomst af 10. November 1939 blev der gennemført en Regulering efter forskellige Sæts, saaledes at voksne Arbejdere fik mest; de opnaaede i Henhold til Oktoberpristallet et Tillæg paa, jeg tror, det var 2 Kr. 45 Øre om Ugen. For Ungarbejdere var Tillægget betydeligt mindre; det naaede kun en Højde af omkring 1 Kr. om Ugen, efter Oktoberpristallet. Ved denne Aftale i Jernindustrien, hvor det anbefales Mestrene at yde et Dyrtdstillæg, har Arbejdsgiverorganisationen ikke kunnet strække sig længere end til at anbefale at yde et Tillæg saa stort som mellem 50 og 60 Øre om Ugen, og det er i Henhold til Oktoberpristallet, men mig bekendt foreligger der ikke noget om, at dette Tillæg skal vokse, hvis Pristallet yderligere stiger, hvad siden er sket. Det er muligt, der findes en saadan Bestemmelse, men saa er den altsaa endnu mig ubekendt.

Nu tror jeg, enhver vil anerkende, at det mindste, man kan yde Lærlingene i Dyrtdstillæg, er vel det, man giver andre Ungarbejdere; det er sandt for Dyden temmelig lidt i Forvejen. Derfor har vi Kommunistment, at naar der ikke skete andet og mere paa dette Felt, maatte Rigsdagen beskæftige sig med Sagen. Hvis ikke de paagældende Arbejdsgivere rent frivilligt giver et Dyrtdstillæg til deres Lærlinge, saa er Lærlingene, uanset hvordan Priserne udvikler sig, bundet til de i Lærlingekontrakten fastsatte Lønsæts. Alt dette hviler paa Bestemmelser i Lærlingeloven, som er vedtaget af Rigsdagen, og derfor har Rigsdagen ganske utvivlsomt ogsaa et Ansvar for, at der øves Ret og Skel i denne Sag.

Vi har derfor ment at maatte forelægge Tinget et Lovforslag om Dyrtdsregulering af Lærlingelønningerne. Vi havde naturligvis hellere set, at det var Regeringen, der paa eget Initiativ var kommet med det, og vi havde haft en vis Ret til at forvente, at Regeringen vilde komme med et saadant Lovforslag, da vi er vidende om, at man saavel inden for Lærlingeorganisationerne som inden for De samvirkende Fagforbund har beskæftiget sig med Spørgsmaalet og ogsaa været inde paa den Tanke, at Staten maatte gribe ind her. Der er imidlertid ingenting sket fra Regeringens Side. Der er gaaet lang Tid siden den 10. November,

det næste Pristal er kommet og viser en betydeligt større Prisstigning, end der var noteret i Oktober, og saa finder vi, at man ikke bør vente længere; naar Regeringen ikke vil tage Initiativet, saa maa altsaa vi.

Vort Forslag har, som jeg sagde til at begynde med, 3 Paragraffer. I den første af disse Paragraffer fastslaas det, at Læremestre forpligtes til at yde et Dyrtdstillæg til Lønningerne for de hos dem beskæftigede Lærlinge. Tillægget skal ydes i mindst samme Højde og efter samme Regler som Tillægget til Ungarbejdere i Henhold til Overenskomst mellem De samvirkende Fagforbund og Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening af November 1939 og reguleres kvartaarlig i Henhold til denne Overenskomsts Bestemmelse.

Det hedder i § 2: Tillægget skal ydes, uanset om det paagældende Fag i øvrigt hører ind under denne Overenskomsts Bestemmelse. Vi mener, at naar det er et Forhold, som Lovgivningsmagten har en vis naturlig Pligt til at regulere, kan man naturligvis ikke her tolerere Undtagelser.

I § 3 siges det, at denne Lov træder straks i Kraft, og Tillægget ydes med tilbagevirkende Kraft fra 10. November 1939. Vi er af den Opfattelse, at det, at Lærlingene takket være de individuelle Lærlingekontrakter ikke har kunnet faa noget Løntillæg fra den 10. November, bør ikke komme dem til Skade nu. Rigsdagen bør fastslaa, at de skal have Tillægget med tilbagevirkende Kraft. I saa Tilfælde bliver ligegodt det Beløb, der udbetales dem, beskedent, men det spiller dog en Rolle. Og dertil kommer, at i Henhold til det nys offentliggjorte Pristal vil der tilkomme dem ud over 1 Kr. fra Oktoberreguleringen tillige ca. 2 Kr. fra Reguleringen nu.

Jeg haaber, at dette Lovforslag maa finde Rigsdagens Velvilje. Jeg vil understrege, at vi anerkender ikke dermed, at Reguleringsbestemmelserne i Overenskomsten af November er retfærdige eller rimelige. Vi mener, de er for karrige, og vi har ved de to Reguleringer, vi nu kender, faaet Beviser for det, idet det i dette Tilfælde har vist sig, at saadan et Produkt som Brændsel er ude for en Prisstigning saa stor, saa den alene sluger praktisk talt hele det Dyrtdstillæg, Arbejderne faar. Uanset dette vil vi i hvert Fald mene, at det mindste, man kan gøre for Lærlingene, er at give dem samme Rettigheder som Ungarbejderne i Henhold til den paagældende Overenskomst. Vi saa helst, at man gav dem mere, men vi er klar over, at der her ingen Vej er frem hverken med Ar-